

Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 71.2-72

ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ὄκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἤπειρον.

ΘΕΜΑ 107ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της. Τρεῖς φράσεις τῆς στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου εἶναι κατὰ τὸν Θουκυδίδη	α. ἡ πλεονεξία καὶ ἡ φιλοτιμία τῶν δημαγωγῶν.
2. Το πρότυπο τοῦ ηγέτη που ενοσαρκώνει ὁ Περικλῆς χαρακτηρίζεται μεταξὺ ἄλλων	β. ἡ οικονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ἀθήνας.
3. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται	γ. ἀπὸ πολιτικὴ ὀξυδέρκεια καὶ πολιτικὸ θάρρος.
καὶ	δ. ἡ δύναμη.
4. Ἡ μόνη ἀξία σὴν ὁποῖα μπορεῖ να στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι κατὰ τὸν Θουκυδίδη	ε. ἡ λογικὴ.
5. Το ἱστορικὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται	ζ. ἀπὸ τὴ χρήση τῆς σύνεσης καὶ τῆς λογικῆς.
	η. ἀπὸ ἀμεροληψία σὴν ἐκθεση τῶν γεγονότων.
	θ. ἀπὸ τὴν ἀπλότητα τοῦ ὕφους.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία **περίοδο λόγου** στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **έπιστροφή, πράγματα, δήμος, ιδρύθη, αγοράν**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 108ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Έλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης έλαβε λαμπρή μόρφωση με δασκάλους	α. την αμεροληψία και το βάθος του προβληματισμού του.
2. Κατά τον Θουκυδίδη δεν επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις	β. τον φιλόσοφο Αναξαγόρα και τον ρήτορα Αντιφώντα.
3. Σε αρκετά σημεία του έργου του ο Θουκυδίδης προβάλλει ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο	γ. την πλεονεξία και τη φιλοτιμία. δ. ο Ηρόδοτος.
4. Ο Θουκυδίδης ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης που χρησιμοποίησε	ε. ο Ελλάνικος ο Μυτιληναίος. ζ. οι θεοί ή η τύχη. η. τον ιατρό Ιπποκράτη και τον πολιτικό Περικλή.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές για	θ. την απλότητα του ύφους του.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **διδάξοντας, πείσοντας, επιτίθενται, ξυλλεγείς, εἶχον**.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 127ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεί ότι ο Αγησίλαος αποτελεί το πρότυπο του πολιτικού ηγέτη.
- γ. θεωρεί ότι ακόμη και μέσα στον εμφύλιο πόλεμο ο υπεύθυνος πολίτης μπορεί να δείξει μετριοπάθεια και ανώτερο ήθος.
- δ. καταγράφει στο έργο του μόνο τα γεγονότα για τα οποία είχε προσωπική γνώση και για τα οποία είχε κάνει επίπονη έρευνα.
- ε. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Ελλάνικος ο Μυτιληναίος.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πράσσειν, γένηται, ξυλλεγείς, εἶχον, ὄκουν.**

Μονάδες 10

3

ΘΕΜΑ 128ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο έργο του Θουκυδίδη

- α. χρησιμοποιούνται λογικές μέθοδοι, όπως τα εικότα (= ενδείξεις και αποδείξεις).
- β. ο υπεύθυνος πολίτης υιοθετεί τη λογική και τη σύνεση και δεν παρασύρεται από τους δημαγωγούς.
- γ. οι δημηγορίες αποδίδουν την προσωπικότητα των ομιλητών αλλά δεν εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους τους.

δ. ακολουθείται το ενιαίο χρονολογικό σύστημα όλων των ελληνικών πόλεων-κρατών.

ε. εντοπίζονται αρχαιότεροι τύποι λέξεων, όπως αἰεὶ ἀντὶ γὰρ αἰεὶ.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ξυνέφερε, πείσοντας, γένηται, ξυλλαβόντες, ἔχοντες.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 147ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

4

A	B
1. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton).
	β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.
	γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.
2. Χαρακτηριστικά του υψηλού λογοτεχνικού ύφους του Θουκυδίδη δεν είναι	α. οι μακρές περίοδοι λόγου.
	β. οι σύντομες περίοδοι λόγου.
	γ. τα εντυπωσιακά ρητορικά σχήματα.
3. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές από τους αναγνώστες και τους μελετητές του	α. για την αμεροληψία του στην έκθεση των γεγονότων.
	β. για το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	γ. για τη λογοτεχνική πλαισίωση της ιστορίας.
	α. το έτος 404 π.Χ.

4. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	β. το έτος 409 π.Χ.
	γ. το έτος 411 π.Χ.
5. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους.
	β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
	γ. μετά τη μάχη στα Λεύκτρα.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **Πέμπουσι, πείσοντας, ένίκησαν, πόλεως, άγοράν.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 148ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ελθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

5

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- πίστευε ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία, στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- προβάλλει τον ανθρώπινο παραλογισμό ως το μόνο κίνητρο για τον πόλεμο.
- για την ανεύρεση της αλήθειας στηρίχτηκε μόνον στη μελέτη επίσημων κειμένων.
- χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως *ώφελια* αντί για *ώφέλεια*.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αναστρέψιμος, απιστία, εγγενής, άφιξη, ανάληψη.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 167ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια και έλαβε λαμπρή μόρφωση.
- β. εξιστόρησε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι το 404 π.Χ.
- γ. εντάσσει στο έργο του χρησμούς, φήμες, διαδόσεις, όπου δεν ήταν ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας.
- δ. θεωρεί ότι ο υπεύθυνος πολίτης διαθέτει μεταξύ άλλων μετριοπάθεια και ανθρωπιά.
- ε. διαιρεί το έτος σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και χειμώνα (4 μήνες κατά τους οποίους τα αντίπαλα στρατεύματα αποσύρονται στις βάσεις τους).

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **διαπόμπευση, σύμπραξη, συμφορά, σύλληψη, αποικία.**

Μονάδες 10

6

ΘΕΜΑ 168ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικο-νομική και στρατιωτική, της Σπάρτης.
- β. Το πρότυπο του ηγέτη για τον ιστορικό το ενσαρκώνει ο Περικλής.
- γ. Η εξιστόρηση των γεγονότων από τον Θουκυδίδη γίνεται κατά θεματικές ενότητες.
- δ. Στο 1ο βιβλίο της Ιστορίας του ο Θουκυδίδης εκθέτει μεταξύ άλλων και την ιστορική του μέθοδο.

ε. Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα της Ιστορίας του Θουκυδίδη έχουν γραφεί μετά το 404 π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αδιάφορος, άγονος, επιθετικός, συνοχή, πρόσληψη.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 187ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης εξιστορεί τα γεγονότα	α. κατά χρονολογική σειρά.
	β. κατά θεματική ενότητα.
2. Το έργο του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό πόλεμο	α. έμεινε ημιτελές.
	β. είναι ολοκληρωμένο.
3. Ο Θουκυδίδης απέτυχε να αντιμετωπίσει τους Σπαρτιάτες	α. στις Αργινούσες.
	β. στην Αμφίπολη.
4. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η «αρχαία αττική» του 5ου αι. π.Χ.
	β. η «απλοποιημένη αττική».
5. Η οικογενειακή παράδοση του Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τους αριστοκρατικούς.
	β. με τους δημοκρατικούς.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **ξυνέφερε, πείσοντας, πράσσειν, ἔχοντες, ὄκουν.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 188ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Οι δημηγορίες ήταν λόγοι που εκφωνήθηκαν	α. κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
	β. μετά το τέλος των πολεμικών επιχειρήσεων.
2. Στην εποχή του Θουκυδίδη οι ελληνικές πόλεις-κράτη	α. είχαν κοινές ονομασίες για τους μήνες του σεληνιακού έτους.
	β. είχαν διαφορετικές ονομασίες για τους μήνες του σεληνιακού έτους.
3. Η διαίρεση του έργου του Θουκυδίδη σε 8 βιβλία	α. είναι μεταγενέστερη.
	β. έγινε από τον ίδιο.
4. Κατά τον Θουκυδίδη οι θεοί	α. επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις.
	β. δεν επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις.
5. Ο Θουκυδίδης θέτει ως χρονικό σημείο έκρηξης του Πελοποννησιακού πολέμου	α. την εισβολή των Θηβαίων στις Πλαταιές.
	β. την επίθεση των Σπαρτιατών στις επαρχίες της Αθήνας.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **φορείο, περίληψη, κατάθεση, σχέση, οικισμός.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 207ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Αλκιβιάδης.
	β. ο Λύσανδρος.
	γ. ο Περικλής.
2. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται από	α. ενδιαφέρον για το συμφέρον της πόλης.
	β. ανώτερο ήθος και ανθρωπιά.
	γ. όλα τα παραπάνω.
3. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη είναι	α. η εστίαση σε συγκεκριμένα γεγονότα.
	β. η τάση για γενίκευση.
	γ. η έμφαση στις λεπτομέρειες.
4. Η συγγραφή του έργου του Θουκυδίδη δεν χαρακτηρίζεται από	α. υποκειμενικότητα.
	β. ειλικρίνεια.
	γ. αμεροληψία.
5. Χαρακτηριστικό του ύφους του Θουκυδίδη είναι η	α. η επιγραμματική διατύπωση.
	β. η χρήση απλών ρημάτων.
	γ. η τάση για απλούστευση.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πεπραγμένων, καταπεφουγότας, έπιστροφή, άφικομένης, μετέωρα.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 208ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ελθόντων δέ οί Αθηναίοι ... καίπρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τη συγγραφή του έργου του ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεί	α. αποδείξεις και ερευνητικά συμπεράσματα.
	β. εικασίες.
	γ. το έργο παλαιότερων ιστορικών.
2. Στο έργο του Θουκυδίδη δίνονται απαντήσεις για	α. τις αφορμές του πολέμου.
	β. τα βαθύτερα αίτια του πολέμου.
	γ. όλα τα παραπάνω.
3. Το ενδιαφέρον του Θουκυδίδη για την κατανόηση του πολέμου επικεντρώνεται	α. στην κοινωνική ανθρωπολογία.
	β. στην πολιτική ιστορία.
	γ. στη στρατιωτική ιστορία.
4. Κατά την άποψη του Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν	α. η ηγεμονική δύναμη της Αθήνας.
	β. η ανάπτυξη της Σπάρτης.
	γ. η στρατηγική θέση της Κέρκυρας.
5. Σύμφωνα με τον ιστορικό, η μόνη δύναμη στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. οι θεοί.
	β. η λογική.
	γ. η στρατιωτική υπεροχή.

Μονάδες 10

10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **καταστροφικός, λαβίδα, πεποίθηση, σχέση, εκλεκτός.**

Μονάδες 10